

Wat met onze kleuters in deze ‘Coronatijd’?

Voor leerlingen lager onderwijs en secundair onderwijs hebben de meeste scholen een plan van aanpak uitgedokterd om deze periode van opschorting van de lessen te overbruggen. Maar wat met de kleuters? Is afstandsleren een optie?

Zij hebben in de eerste plaats **nood aan uitleg** op kleutermaat. De kleuters willen weten waarom ze nu niet naar school mogen gaan en waarom andere kinderen eventueel wel naar school gaan. De klasleerkracht kan hier een belangrijke rol in opnemen. Zo kan ze voor de kinderen die thuis zijn bijvoorbeeld een persoonlijke boodschap opnemen en hen bezorgen via de gebruikelijke kanalen van de school, via een afgeschermd Youtubekanaal of... gewoon per post.

1 Opvang van kleuters

“Routine voor een kind is wat muren zijn voor een huis”¹. Omdat jonge kinderen nood hebben aan een veilige structuur moeten kleuters die naar school komen, waar mogelijk, de gewone dingen kunnen doen in de gekende structuur. Daarbij is een nabije leerkracht die een spelaanbod doet en de **gekende routines** verder blijft aanbieden van groot belang.

We pleiten er, zeker op dit moment, voor om te zorgen dat de kleuters niet in grote groepen samen spelen. Dit kan door ze te verdelen over de verschillende ruimtes op school, inclusief de buitenruimte en op die manier de speelruimtes maximaal te benutten. Een hulpmiddel voor in de binnenruimte is het spelen op matjes waarbij het aanbod georganiseerd wordt in dozen. Kleuters creëren dan hun eigen speelruimte door het uitrollen van een individueel speelmatje. Dit **bepert de interactie** tussen de kleuters².

2 Kleuters die thuis zijn

Voor kinderen die thuis opgevangen worden is de uitdaging groter omdat de spelmogelijkheden hier beperkter zijn en er ook geen pasklaar extern aanbod is. Vanuit onze visie dat kleuteronderwijs moet aansluiten bij de ontwikkeling van het jonge kind kiezen wij voor een **gevarieerd spelaanbod**. Jonge kinderen hebben naast dit aanbod vooral ook nood aan sturing en structuur. Zij zijn immers nog niet voldoende klaar om zelfstandig en zelfsturend aan de slag te gaan.

Door **actief bezig te zijn** met materialen en mensen sprokkelen zij nieuwe ervaringen, die na veelvuldige herhaling en verdieping, door de hersenen omgezet worden in kennis.

Jonge kinderen leren door te spelen. Kinderen zijn van nature creatieve denkers en hebben vaak niet veel nodig om tot fantastisch spel te komen. Inspiratie komt van overal en waar mogelijk pleiten we ervoor om ook thuis een gezond evenwicht te zoeken tussen vrij spelen, een aanbod van korte activiteiten met begeleiding en vooral ook voldoende speeltijd buiten.

We vinden het niet nodig om nu voor onze kleuters een **‘digitaal’ (oefen)aanbod** te voorzien, omdat we weten dat een dergelijk aanbod weinig tot geen leeropbrengst oplevert zonder begeleide interactie. Bovendien willen we ook nu de **schermtijd** van onze kleuters nauwlettend **bewaken**.

¹ Rudolf Dreikurs

² Meer inspiratie en uitleg hierover kan je vinden op deze website : <https://www.celinealvarez.org/>

Toch is contact met de vertrouwde juf (of meester) net nu, in deze periode die onzekerheid meebrengt voor jonge kinderen, ook van belang. Indien alle kleuters thuis een internetverbinding hebben kan dit contact verlopen via een eigen youtubekanaal, het leerplatform van de school, de klasblog, mail... Als er kleuters zijn die thuis niet over een internetverbinding beschikken, biedt de post ook een uitweg: "Een brief van de juf!" Om alle kinderen gelijke kansen te garanderen is het in elk geval belangrijk dat de klasleerkracht een goed zicht heeft op de digitale bereikbaarheid van de kleuters.

We geven enkele tips van wat de klasleerkracht af en toe zou kunnen 'posten':

- Minstens één maal per week een leuk filmpje of een foto met een boodschap van de Juf en de kleuters die eventueel toch op school aanwezig zijn. Maar ook de klaspop krijgt natuurlijk een hoofdrol in dit filmpje. Zo houden de kleuters contact met hun 'leven op school'.
- Routines thuis laten verderzetten is heel belangrijk en zit hem in de kleine dingen. Zo geeft het samen bespreken van het verloop van de dag aan kleuters een gevoel van duidelijkheid en dus veiligheid. Ook thuis kunnen de volwassene(n) samen met de kleuter het verloop van de dag bespreken en zelfs uittekenen. Zo kunnen ze o.a. samen aanduiden wanneer het kind samen met de volwassene(n) iets kan doen en ook wanneer het kind 'alleen' moet spelen. Ook samen even pauzeren om een stukje fruit te eten en een gezellig babbeltje te doen is zo een belangrijk momentje. De lunchpauze is een referentiepunt in de dag van de kleuter, dit geeft hen zicht op tijd en kan hen leren omgaan met even te moeten wachten en met uitgestelde aandacht.
- Af en toe de kleuters voor een leuke uitdaging stellen is wat hen echt wel boeit: bedenk 10 leuke dingen die je met een kartonnen doos kan doen; maak een mooie tekening over 'de lente'; toon met een kort toneeltje aan jouw papa of mama of de juf wat jou blij maakt; maak zelf een memory of domino met bv. dingen die je graag eet; verknip een eigen gemaakte tekening en puzzel die terug tot 1 geheel...
- Juf (of meester) leest voor uit... (een prentenboek) en stelt nadien twee prikkelende denkvragen of koppelt er een leuke doe-opdracht aan.
- Laat ouders ook weten dat kleuters zo graag helpen! Mee de tafel zetten, koken, poetsen.... Ze leren er zoveel begrippen, woordenschat, vaardigheden mee.
- Er zijn ook een hele boel tips voor leerrijke spelletjes die scholen kunnen meegeven aan de ouders (zie ook bij 3.).
- ...

Wat met onze kleuters in deze 'coronatijd'? Verder spelen, knutselen, bewegen, ontdekken..... kortom, genieten van de nabije omgeving en van mekaar! Samen leren samenleven... al zal dit even met wat meer afstand en beperkingen zijn!

3 Een greep uit een aantal inspirerende activiteiten

Als je nog meer **inspiratie** zoekt om met je kleuter(s) op een creatieve manier aan de slag te gaan, krijg je heel veel tips en ideetjes als je via Google de zoekterm 'spelen met kleuters' ingeeft. Hieronder alvast een selectie :

Tips om thuis met je kleuter te spelen en te leren

Deze uitgebreide sites reiken heel veel verschillende ideetjes en mogelijkheden aan om samen met je kleuter te ondernemen, zowel in functie van dagschema als tips voor taal, tips voor rekenen, tips voor motoriek, tips om spelletjes te spelen, tips voor sociale vaardigheden, muziektips en tips voor natuur en techniek.

- kleuteruniversiteit.nl
- leukmetkids.nl
- mamaexpert.be

Tips om te bewegen

Kinderen moeten voldoende bewegen en indien enigszins mogelijk, liefst buiten.

- [buitenspeeltips van Ketnet](#)
- [allesoversport.nl](#)

Voor kinderen die niet buiten kunnen spelen, kunnen o.a. de 'bewegingstussendoortjes' een uitkomst bieden. Hiervoor vind je op [Klascement](#) veel inspiratie.

Verder nog 3 links ter inspiratie van ouders om thuis zinvol bezig te zijn, met aandacht voor het totale ontwikkelingsproces van het kind, niet alleen het cognitieve.

- [dekleinekunstenaar.be - 1ste kleuterklas](#)
- [dekleinekunstenaar.be - 4-jarige kleuters](#)
- [dekleinekunstenaar.be - 5-jarige kleuters](#)

Tips voor knutselactiviteiten met je kleuters

Creatief bezig zijn voor kleuters is belangrijk. Deze sites geven weer hoe je met eenvoudige en goedkope materialen leuke knutselwerkjes kan maken. Ze geven inspiratie, maar veel belangrijker is dat je kleuter met deze aanzet van ideetjes zijn eigen creatief proces in denken en handelen de vrije loop kan geven.

- [knutselsvoorkinderen.nl](#)
- [mamaexpert.be tekenpapier](#)
- [Pinterest: knutselen met kleuters](#)

Lees(luister)tips

Fundels: tijdelijk gratis tot 3 april

Hoe krijg je toegang tot de gratis boekjes?

- Download de Fundels-app in Google Play of de App Store
- Meld je aan met je 'MijnBibliotheek'- profiel of kies voor 'Doorgaan zonder aan te melden'
- De gratis boekjes vind je bovenaan in het catalogusscherm onder 'Jouw collectie'
- Klik op downloaden om toegang te krijgen tot de boekjes